

За даними моніторингу, проведеного державними фітосанітарними інспекторами, на переважній більшості території країни через коливання температур, опадів у вигляді дощу та мокрого снігу, перезволоження ґрунту, затоплення жилих нір, подекуди утворення льодової кірки, спостерігається послаблення живлення та пригнічення життєдіяльності **мишоподібних гризунів**. Відмічається загибель звірків (7-20%).

Скрізь у посівах **озимих зернових** та **ріпаку** нараховується 1-2, осередково в полях Дніпропетровської, Київської, Луганської, Херсонської областей 3 жилих колоній на гектар. Колонії мишоподібних гризунів розташовані переважно біля лісосмуг. Шкодочинність проявляється у слабкому ступені. В заселених гризунами **багаторічних травах, садах, неорних землях**, полях після просапних культур виявляється 2-3, в осередках Дніпропетровської, Київської, Луганської, Одеської, Сумської областей 4-5, Херсонській до 6 жилих колоній на гектарі, в одній колонії 3-8 жилих нір. У видовому складі переважають полівка звичайна, лісова та хатня миші.

У закритих стаціях мишоподібні гризуни знайдені повсюди. Процент попадання в пастки 10%, в продовольчому складі – 15%. В розмноженні приймає участь 55% самиць та 45% самців. По видовому складу переважає миша хатня. Боротьба з гризунами в зерносховищах проводиться розкладанням дозволених до використання в складських приміщеннях родентицидних принад та пастковим методом.

В подальшому загроза підвищення чисельності та шкідливості мишоподібних гризунів, передусім в озимині ймовірна в разі стійкого снігового покриву, під яким за наявності достатньої кількості корму гризуни продовжуватимуть розмноження. За установлення навіть нетривалого поліпшення умов життя, завдяки біологічній особливості до високої плодючості та спроможності до швидкої зміни фізіологічного стану, популяція гризунів поступово буде відновлювати свою чисельність.

Захисні заходи, здійснюються на площах зі щільністю гризунів понад 3-5 колоній на гектарі, через внесення в жилі нори дозволених до використання родентицидів.

Скрізь продовжується обстеження зерносховищ і складських приміщень, перевірка зерна і зернопродуктів на наявність **комірних шкідників**. Так, в окремих партіях **продовольчого** та **фуражного зерна** у Рівненській області виявлено **борошняного кліща**, за чисельності 2 екз. в 1 кг зерна, що вимагає його знезараження через фумігацію дозволеними препаратами для боротьби зі шкідниками запасів.

Фітоекспертизою насіння **ярих зернових** та **зернобобових** культур виявлений збудник **фузаріозу**, якими уражено 1% (Рівненська обл.) насіння **сої**.

Визначення комплексу збудників хвороб у насінні ярих зернових та зернобобових культур уможлиблює своєчасний вибір протруйників відповідного спектру фунгітоксичної дії та проведення ефективного оздоровлення насіння до сівби.

В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.